

B R U
G G E

CULTUUR
CENTRUM
BRUGGE

INAUDIBLE

ZOO/THOMAS HAUERT

Vrijdag 23 oktober 2020
Koninklijke Stadsschouwburg Brugge

INAUDIBLE

ZOO/THOMAS HAUERT

inaudible is een voorstelling van ZOO / Thomas Hauert uit 2016 waarin zes dansers centraal staan. Die dansers belichamen zowel instrumenten uit een orkest als een volledig orkest met één enkel lichaam in beweging. Het is een constante dialoog tussen groep en individu, tussen strak gechoreografeerde spelregels en improvisatie, tussen illustratie en interpretatie. Steeds op zoek naar muziek die we fysiek ervaren en die ons in beweging brengt, liet Hauert voor deze voorstelling zijn oog en oor vallen op **Concerto in F**, een stuk van de Amerikaanse componist George Gershwin uit 1925.

George Gershwin heeft composities als **Rhapsody in Blue** (1924) – door Woody Allen bij het grote publiek bekend gemaakt dankzij diens film **Manhattan** (1979) en **An American in Paris** (1928) – gebruikt in de gelijknamige film met Gene Kelly uit 1951 – op zijn naam staan. Hij was tegendraads voor zijn tijd en hield zich bij het componeren weinig bezig met muzikale trends. Zijn werk combineerde moeiteloos de muziek die hij gehoord had op Broadway (waar hij menig musical componeerde), de jamsessies van bevriende muzikanten in groezelige bars in New York, klezmermuziek die hij kende door zijn Oost-Europese Joodse achtergrond en componisten als Claude Debussy en Maurice Ravel waar hij erg naar opkeek en wiens werk hij tijdens zijn verblijf in Parijs beter leerde kennen en gedeeltelijk overnam. Zo is de opening van **An American in Paris** bijvoorbeeld een expliciete verwijzing naar de stijl van Debussy, waarmee Gershwin zijn levensverhaal en de weg die hij had afgelegd van New York naar Parijs en terug muzikaal wou vertalen. Ravel en Gershwin leerden elkaar kennen en waren zelfs fan van elkaar, maar toen Gershwin vroeg om bij zijn idool lessen te volgen zei Ravel dat Gershwin daarvoor te goed en eigenzinnig was en die kwaliteiten achter Ravels piano enkel zou afleren. *“Waarom zou je een middelmatige Ravel willen zijn terwijl je al een uitstekende Gershwin bent?”*

Gershwin componeerde **Concerto in F** op vraag van dirigent en componist Walter Damrosch die aanwezig was bij de première van **Rhapsody in Blue** in Carnegie Hall. Gershwin zelf omschreef het concerto als volgt: *“Het eerste deel maakt gebruik van het Charleston-ritme. Het is snel en pulserend en vertegenwoordigt de jonge enthousiaste geest van het Amerikaanse leven. Het begint met een ritmisch motief dat door de keteltrommels wordt aangegeven.... Het hoofdthema wordt aangekondigd door de fagot. Later wordt een tweede thema geïntroduceerd door de piano. Het tweede deel heeft een poëtische, nachtelijke sfeer die de Amerikaanse blues is gaan heten, maar*

dan in een zuiverder vorm dan die waarin ze meestal worden behandeld. Het laatste deel keert terug naar de stijl van het eerste. Het is een orgie van ritmes, dat heftig begint en zichzelf steeds in hetzelfde tempo voortdrijft.”

Gershwin had als wens dat deze compositie, die qua stijl vrij veel verschilt met zijn eerdere werk, als ‘abstracte muziek’ zou worden ervaren. Dit was de reden voor de naamsverandering van de narratieve werktitel New York Concerto naar de meer voor interpretatie vatbare benaming **Concerto in F**.

De aard van dit stuk biedt enorm veel mogelijkheden voor fysieke interpretatie dankzij de overdaad aan ritmes, melodieën etc. Voor **inaudible** brengt Thomas Hauert **Concerto in F** in dialoog met **Ludus de Morte Regis** (2013) van hedendaags Italiaans componist Mauro Lanza. Dit stuk, gecomponeerd voor 28 zangstemmen, een resem speelgoed en elektronische apparatuur, draagt volgens Hauert een sensualiteit in zich die zowel diepgang als humor overbrengt. Die kwaliteiten lenen zich perfect voor het choreografische concept achter **inaudible**. De voorstelling is namelijk opgevat als een soort van spel: hoewel het stuk uit meerdere delen bestaat die duidelijk onderling verschillen, vergelijkbaar met de delen van een concerto, en hoewel de performers weten welke elementen uit de partituur zij voor hun rekening nemen, is hun fysieke interpretatie van de muziek steeds open voor veranderlijkheid. Een van de principes die ze hierbij hanteren, is ‘Mickeymousing’, een term die zoveel inhoudt als ‘het letterlijk illustreren van muziek in beweging’, zoals gebeurt in de alom bekende cartoons op klassieke muziek (onder andere op die van Gershwin) uit de jaren ’30 van de vorige eeuw. Deze term, die vaak eerder pejoratief wordt gebruikt, is ook vandaag nog toepasselijk voor verschillende dansstijlen. Hiphop, videoclips bij popmuziek en de makkelijk aanleerbare dansjes die circuleren op apps als TikTok, bouwen verder op dit principe. Het lichaam als verlengde van de muziek, als doorgeefluik van de inhoud ervan en, vooral bij popmuziek, zelfs als illustratie van de songteksten.

Voor het choreograferen van **inaudible** was ‘Mickeymousing’ een belangrijke referentie, al gebruiken de dansers de techniek eerder omgekeerd dan we gewend zijn. Door in de interpretatie te spelen met herkenbaarheid maar die vrijwel meteen om te buigen naar abstractie, flirten de dansers met de vaak dunne grens tussen figuratie en suggestie. Centraal in de choreografie is het fysiek ontvangen van de muziek in al haar overdaad en nuance, om die vervolgens in een voor iedere danser zeer persoonlijke vertaling door te geven aan het publiek. Hoewel de bewegingen dus niet vastliggen, kennen de dansers wel de configuraties, elkaars patronen en trajecten, waardoor ze steeds op elkaar kunnen inspelen en elkaars dans kunnen tegenkleuren of versterken. Kortom, de voortdurende onderhandeling tussen individu en groep zorgt ervoor dat we bij **inaudible** naar zes zeer eigen dansers kijken die ondanks hun onderzoek in het moment zelf geen solistisch traject afleggen, maar een

meerstemmig orkest vormen. **inaudible** is een energieke voorstelling die de muziek viert, met oog voor detail en finesse, maar vooral met veel overgave en honger naar experiment.

Thomas Hauert is een Zwitsers danser en choreograaf die na zijn opleiding aan de academie in Rotterdam naar België verhuisde om in meerdere voorstellingen van Rosas (Anne Teresa De Keersmaeker) te dansen. Later werkte hij ook samen met onder andere David Zambrano, Pierre Droulers en Gonnie Heggen. Toen hij in 1997 zijn eerste solovoorstelling maakte, **Hobokendans**, richtte hij de structuur ZOO op. ZOO is geen vaste groep dansers maar bezit wel een trouwe kern van performers die doorheen de jaren steeds weer bij ZOO kwamen werken. In de voorbije 23 jaar maakte ZOO ruim 20 voorstellingen. Steeds centraal in het werk van ZOO is het vrijwaren van vrijheid en improvisatie, in contrast met vaak afgelijnde vormkeuzes. Het werk van ZOO/Thomas Hauert is internationaal gerenommeerd voor het constante zoeken naar nieuwe vormen en viel meermaals in de prijzen – **iaudible** bijvoorbeeld won de *Swiss Dance Award* in 2017.

Simon Baetens

Concept & regie Thomas Hauert

Creatie & uitvoering Thomas Hauert, Fabian Barba/Federica Porello, Liz Kinoshita, Albert Quesada, Gabriel Schenker/Sarah Ludi, Mat Voorter

Muziek George Gerswhin *Piano Concerto in F*,
Mauro Lanza *Ludus de Morte Regis*

Muziekcollage Thomas Hauert

Kostuums Chevalier-Masson

Belichting Bert Van Dijck

Klank Bart Celis

Medewerking muzieksoftware (Ircam) Martin Antiphon

Productie ZOO/Thomas Hauert

Coproductie Kunstenfestivaldesarts (BE) / Charleroi danse (BE) / PACT Zollverein (DE) / La Bâtie – Geneva Festival(CH) / Centre chorégraphique national de Rillieux-la-Pape – direction Yuval Pick (FR) / Théâtre Sévelin 36,(CH) / CDC Atelier de Paris-Carolyn Carlson (FR) / Ircam – Centre Pompidou (FR)

Met de steun van Fédération Wallonie-Bruxelles – Service de la danse / Pro Helvetia – Fondation suisse pour les arts / Loterie Nationale / Vlaamse Gemeenschapscommissie / Ein Kulturengagement des Lotteriede Fonds des Kantons Solothurn / Wallonie-Bruxelles International

Studio Charleroi danse, La Raffinerie (BE) / Grand Studio (BE) / Centre chorégraphique national de Rillieux-la-Pape – direction Yuval Pick (FR)

Met dank aan Les Cris de Paris (direction Geoffroy Jourdain), who commissioned and performed *Ludus de Morte Regis* from Mauro Lanza in festival ManiFeste (Ircam – Centre Pompidou), 2013

INFO & TICKETS

KONINKLIJKE STADSSCHOUWBURG BRUGGE

Adriaan Willaertstraat 2 · 8000 Brugge
dinsdag tot vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur
050 44 30 60 · www.ccbrugge.be

IN&UIT BRUGGE

't Zand 34 · 8000 Brugge
maandag tot zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur
zon- en feestdagen van 10.00 tot 14.00 uur